

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Χρήματα/Χρηματικές Απαιτήσεις](#) > [Διασφάλιση Περιουσιακών Στοιχείων Κατά Τη Διάρκεια Αγωγής Σε Χώρα Της ΕΕ](#) > [England and Wales](#)

Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

Αγγλία και Ουαλία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Στην Αγγλία και την Ουαλία, τα δικαστήρια, βάσει τόσο του μέρους 25 κανόνας 1 παράγραφος 1 των κανόνων πολιτικής δικονομίας (Civil Procedure Rules — CPR) όσο και της εγγενούς δικαιοδοσίας τους, έχουν την εξουσία να διατάσσουν προσωρινά και/ή συντηρητικά μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία των συμφερόντων διαδίκου, με αντικείμενο είτε ορισμένο περιουσιακό στοιχείο είτε ορισμένη βάση αγωγής. Τα εν λόγω μέσα έννομης προστασίας είναι διαθέσιμα σε οποιοδήποτε στάδιο, ακόμη και πριν από την έναρξη της ένδικης διαδικασίας. Πρόκειται για μέσα έννομης προστασίας του δικαίου της ευθυδικίας, υπό την έννοια ότι το δικαστήριο έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξει την κατάλληλη διαταγή. Οι αρχές που διέπουν την έγκρισή τους καθορίστηκαν στη θεμελιώδους σημασίας υπόθεση *American Cyanamid Co κατά Ethicon[1]*. Βάσει του μέρους 25 κανόνας 1 παράγραφος 1 των κανόνων πολιτικής δικονομίας, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει:

προσωρινές διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (interim injunctions)

προσωρινές αναγνωριστικές αποφάσεις (interim declarations)

διαταγές σχετικά με ορισμένο περιουσιακό στοιχείο, ούτως ώστε να επιτραπεί η πώληση, η διατήρηση, η επιθεώρηση, η μεταφορά της ευθύνης φύλαξης ή η πραγματοποίηση πληρωμής έναντι του εν λόγω περιουσιακού στοιχείου

διαταγές για να επιτραπεί η είσοδος σε γήπεδα ή κτίρια

διαταγές απόδοσης κινητών πραγμάτων

διαταγές δέσμευσης (freezing orders) ή διαταγές που επιβάλλουν σε διάδικο να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την τοποθεσία όπου βρίσκονται πράγματα ή άλλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της διαταγής δέσμευσης

διαταγές έρευνας (search orders)

διαταγές για την επίδειξη εγγράφων ή για την επιθεώρηση περιουσιακών στοιχείων πριν από την άσκηση αγωγής — οι εν λόγω διαταγές είναι δυνατόν να εκδοθούν είτε κατά του αντιδίκου είτε κατά τρίτου που δεν εμπλέκεται ακόμη στην αντιδικία

διαταγές για την προσωρινή καταβολή ποσού έναντι αποζημίωσης που το δικαστήριο δεν έχει ακόμη επιδικάσει

διαταγές σχετικά με την κατάθεση χρημάτων στο δικαστήριο υπό τη μορφή δημόσιας κατάθεσης εν αναμονή της έκβασης της δίκης

διαταγές απόδοσης λογαριασμού ως προς τη διαχείριση χρημάτων

διαταγές σχετικά με διαδικασίες στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Η νομολογία, δυνάμει της εγγενούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων, έχει επίσης δημιουργήσει ορισμένα προσωρινά μέτρα, μεταξύ των οποίων τις διαταγές «Norwich Pharmacal» και τις διαταγές μη άσκησης αγωγής (anti-suit injunctions). Οι διαταγές «Norwich Pharmacal» έχουν ως στόχο να υποχρεωθεί τρίτος να αποκαλύψει τα στοιχεία δράστη αδικήματος, ώστε να μπορέσει ο αιτών να ασκήσει αγωγή εναντίον του — οι εν λόγω διαταγές χρησιμοποιούνται συχνά σε υποθέσεις αδικημάτων που έχουν διαπραχθεί από στελέχη εταιρείας. Οι διαταγές μη άσκησης αγωγής έχουν ως στόχο να εμποδιστεί ορισμένο πρόσωπο να ασκήσει αγωγή σε ξένη χώρα, διότι τυχόν τέτοια αγωγή θα ήταν κακόβουλη, καταπιεστική ή αντίθετη στην αρχή της νομιμότητας. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει αναγνωριστική απόφαση (declaration) σχετικά με την ερμηνεία του νόμου ή συμβατικής ρήτηρας που αποτελεί αφ' εαυτής το αντικείμενο της ένδικης διαφοράς.

Η διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (injunction) είναι δικαστική διαταγή με την οποία ορισμένο πρόσωπο διατάσσεται είτε να προβεί σε ορισμένες ενέργειες είτε να απέχει από ορισμένες ενέργειες. Η προσωρινή διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (interim injunction) είναι τέτοια διαταγή που εκδίδεται πριν από την εκδίκαση της αγωγής. Ο αιτών μπορεί να επιδιώξει να προστατεύσει τη θέση του κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, ή ακόμη και πριν από την έναρξη της εν λόγω διαδικασίας, υποβάλλοντας αίτηση για την έκδοση προσωρινής διαταγής που θα απαγορεύει στον καθ' ου να ενεργήσει κατά τρόπο βλαπτικό για τον αιτούντα.

Υπάρχουν επίσης δύο ειδικά είδη διαταγής τα οποία μπορεί να ζητήσει ο αιτών αν υπάρχει κίνδυνος ενεργειών εκ μέρους του καθ' ου με σκοπό την καταστροφή αποδεικτικών στοιχείων ή τη ματαίωση της εκτέλεσης ενδεχόμενης απόφασης υπέρ του αιτούντος. Το πρώτο από τα εν λόγω είδη διαταγής είναι η διαταγή έρευνας (search order)· το δεύτερο είναι η διαταγή δέσμευσης (freezing injunction), με την οποία το δικαστήριο απαγορεύει στον καθ' ου να προβεί σε συναλλαγές σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία ή να τα απομακρύνει από την περιοχή δικαιοδοσίας του.

Αν ο αιτών ζητά την καταβολή χρηματικού ποσού (π.χ. την καταβολή οφειλής ή αποζημίωσης), το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον καθ' ου να καταβάλει προσωρινά ορισμένο ποσό έναντι του ποσού στην καταβολή του οποίου ενδέχεται εν τέλει να καταδικαστεί, προκειμένου να αποφευχθεί βλάβη του αιτούντος λόγω καθυστέρησης στην έκδοση της σχετικής απόφασης.

Ο καθ' ου μπορεί να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο, ακόμη και αν απορριφθεί η αγωγή και ο αιτών διαταχθεί να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, να είναι αδύνατη η εκτέλεση της εν λόγω διάταξης για τα έξοδα. Για την προστασία του καθ' ου, το δικαστήριο μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση για τα έξοδα, συνήθως με την καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού στο δικαστήριο.

Το Ανώτερο Δικαστήριο (High Court) μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα για υπόθεση που εκδικάζεται σε άλλο δικαστήριο. Επιπλέον, μπορεί να εκδώσει «διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης» («worldwide freezing injunction»), η οποία καταλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε άλλες χώρες.

[1] [1975] 1.504

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη (συμπεριλαμβανομένων των διαταγών έρευνας και των διαταγών δέσμευσης)

Σύμφωνα με το μέρος 25 των κανόνων πολιτικής δικονομίας, κάθε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της κύριας υπόθεσης ή που θα επιληφθεί της κύριας υπόθεσης μόλις ασκηθεί η αγωγή. Ορισμένα είδη διαταγών καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη, ιδίως εκείνα που έχουν διεθνή χαρακτήρα, μπορούν να εκδοθούν μόνο από το Ανώτερο Δικαστήριο, ενώ άλλα μπορούν να εκδοθούν από το κομητειακό δικαστήριο (County Court). Στο Ανώτερο Δικαστήριο, οι εν λόγω διαταγές μπορούν να εκδοθούν με τη συνήθη διαδικασία ή μέσω των διαφόρων σχηματισμών που εκδικάζουν αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων ή

των εκτός ωραρίου υπηρεσιών τους — η δυνατότητα αυτή είναι συχνά σημαντική στις περιπτώσεις των διαταγών με τις οποίες επιδιώκεται να απαγορευθεί η δημοσίευση άρθρου από τον Τύπο ή να ανασταλεί απέλαση από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Οι γενικές απαιτήσεις για την υποβολή της αίτησης είναι ότι η αίτηση πρέπει να υποβληθεί μέσω έντυπου αίτησης (Application Notice — έντυπο N244) και ότι το έντυπο αυτό πρέπει να συνοδεύεται από το έντυπο της αγωγής, μαρτυρική κατάθεση προς υποστήριξη της αίτησης, ένορκες βεβαιώσεις και σχέδιο διαταγής. Το σχέδιο διαταγής πρέπει να περιλαμβάνει δέσμευση αποζημίωσης του καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής (cross undertaking in damages)[2], δέσμευση επίδοσης της αίτησης στον καθ' ου ή στους καθ' ων, αποδεικτικά στοιχεία και κάθε εκδιδόμενη διαταγή. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αν η υπόθεση εκδικάζεται ερήμην του αντιδίκου. Στην περίπτωση των επειγουσών διαταγών, πρέπει να υπάρχει δέσμευση για την καταβολή των σχετικών τελών το συντομότερο δυνατόν· επιπλέον, ενδέχεται να ζητηθεί δέσμευση περί της κίνησης επίσημης διαδικασίας το συντομότερο δυνατόν.

Μετά την άσκηση της αίτησης, η υπόθεση θα εκδικαστεί από δικαστή ο οποίος θα εκδώσει την αναγκαία διαταγή και θα μεριμνήσει ώστε η διαταγή να σφραγιστεί και να επιστραφεί στον αιτούντα. Η επίδοση στον αντίδικο αποτελεί ευθύνη του αιτούντος.

Οι διαταγές έρευνας είναι εξαιρετικά επεμβατικές και, ως εκ τούτου, για την έκδοσή τους τίθενται ειδικές απαιτήσεις. Κατά κανόνα πρέπει να επιδοθούν από «επιβλέποντα δικηγόρο» («supervising solicitor») που είναι εξοικειωμένος με τις διαταγές έρευνας και ανεξάρτητος από τους δικηγόρους του αιτούντος. Ο επιβλέπων δικηγόρος πρέπει να εξηγήσει το περιεχόμενο της διαταγής έρευνας στον καθ' ου και να τον ενημερώσει για το δικαίωμά του να ζητήσει νομική συμβουλή. Ο επιβλέπων δικηγόρος διενεργεί ή επιβλέπει την έρευνα και ενημερώνει για τα αποτελέσματά της τους δικηγόρους του αιτούντος. Οι εντολές έρευνας ισχύουν από τον χρόνο της επίδοσής τους και μετά την εκπνοή του εύλογου χρόνου για τη λήψη νομικής συμβουλής.

Οι διαταγές δέσμευσης είναι διαταγές που απαγορεύουν σε διάδικο να απομακρύνει περιουσιακά στοιχεία του που βρίσκονται στην περιοχή δικαιοδοσίας του δικαστηρίου ή που απαγορεύουν σε διάδικο να προβεί σε συναλλαγές σε σχέση με περιουσιακά στοιχεία του που βρίσκονται σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου. Οι εν λόγω διαταγές είναι οι μόνες που παράγουν αποτελέσματα από τη στιγμή της έκδοσής τους, γεγονός που καθιστά την επίδοσή τους ύψιστης σημασίας.

Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η μη συμμόρφωση προς τη διαταγή μπορεί να οδηγήσει σε δίωξη λόγω απείθειας προς το δικαστήριο.

Προσωρινές πληρωμές και εγγυοδοσία για τα έξοδα

Οι προσωρινές πληρωμές και η εγγυοδοσία για τα έξοδα μπορούν να συμφωνηθούν μεταξύ των διαδίκων, αλλά, αν δεν υπάρχει συμφωνία, πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση στο δικαστήριο. Η αίτηση υποβάλλεται με κατάθεση σχετικού δικογράφου το οποίο συνοδεύεται από έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία. Η αίτηση πρέπει να επιδοθεί στον καθ' ου, ο οποίος μπορεί να απαντήσει με την κατάθεση δικών του αποδεικτικών στοιχείων. Αν το δικαστήριο εκδώσει τη διαταγή, καθορίζει τη μορφή και το ύψος της εγγυοδοσίας ή της πληρωμής.

Έξοδα για την έκδοση διαταγών

Δεν υπάρχει προκαθορισμένη κλίμακα για τα έξοδα έκδοσης οποιασδήποτε από τις προαναφερθείσες διαταγές. Υπάρχουν ωστόσο ειδικά δικαστικά τέλη για την υποβολή αίτησης για έκδοση διαταγής, τα οποία εξαρτώνται από το κατά πόσον η αίτηση υποβάλλεται με ή χωρίς γνωστοποίηση προς τον αντίδικο. Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω τέλη παρέχονται στον ιστότοπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

Ο αιτών υποχρεούται να καταβάλει την αμοιβή του δικηγόρου ή των δικηγόρων του (και, σε περίπτωση διαταγής έρευνας, την αμοιβή του επιβλέποντος δικηγόρου), αν και ο καθ' ου μπορεί τελικά να υποχρεωθεί να καταβάλει τα έξοδα αυτά.

[2] Οι δεσμεύσεις είναι υποσχέσεις προς το δικαστήριο. Η ποινή για μη εκπλήρωση δέσμευσης μπορεί να είναι αυστηρή.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Όπως προαναφέρθηκε, όλα τα μέσα έννομης προστασίας που περιγράφονται στην παρούσα ενότητα υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου και το δικαστήριο δεν προβαίνει στη χορήγησή τους αν θεωρεί ότι είναι ακατάλληλα ή δυσανάλογα με τις περιστάσεις. Τα δικαστήρια έχουν την τάση να είναι περισσότερο επιφυλακτικά όσον αφορά τις διαταγές έρευνας και δέσμευσης, επειδή πρόκειται για ιδιαίτερα αυστηρά μέτρα.

Προσωρινές διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη

Προκειμένου να κρίνει αν θα εκδώσει προσωρινή διαταγή καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη, το δικαστήριο εξετάζει καταρχάς αν η αγωγή αφορά «την εκδίκαση σοβαρού ζητήματος» (και δεν έχει ασκηθεί «επιπόλαια ή κακόβουλα»). Αν δεν συντρέχει η παραπάνω προϋπόθεση, δεν εκδίδει τη διαταγή.

Αν υφίσταται σοβαρό ζήτημα προς εκδίκαση, το δικαστήριο σταθμίζει τα εκατέρωθεν συμφέροντα. Προς τον σκοπό αυτόν, το δικαστήριο πρέπει να απαντήσει στο ερώτημα αν είναι προτιμότερο να στερηθεί ο αιτών το ασφαλιστικό μέτρο μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης ή να υποχρεωθεί ο καθ' ου να το υποστεί. Για να απαντήσει στο ερώτημα αυτό, το δικαστήριο εξετάζει κατά σειρά τα ακόλουθα ζητήματα:

- Η επιδίκαση αποζημίωσης θα παρείχε στον αιτούντα επαρκή έννομη προστασία αν αυτός κερδίσει τη δίκη; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, δεν θα γίνει δεκτή η αίτηση ασφαλιστικού μέτρου. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης (π.χ. επειδή η βλάβη του αιτούντος θα ήταν ανεπανόρθωτη ή μη περιουσιακής φύσης), το δικαστήριο θα εξετάσει τα υπόλοιπα ζητήματα.
- Η εκ μέρους του αιτούντος ανάληψη δέσμευσης αποζημίωσης του καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής θα παρείχε στον καθ' ου επαρκή προστασία αν ο καθ' ου κερδίσει τη δίκη; Αν η αποζημίωση θα παρείχε επαρκή προστασία στον καθ' ου, το γεγονός αυτό κατά κανόνα συνηγορεί υπέρ της έκδοσης της διαταγής.
- Αν οι άλλοι παράγοντες φαίνεται να έχουν την ίδια βαρύτητα, το δικαστήριο συνήθως διατηρεί την υπάρχουσα κατάσταση (status quo). Μπορεί να εξεταστούν και άλλοι κοινωνικοί ή οικονομικοί παράγοντες, όπως οι επιπτώσεις από την έκδοση ή μη της διαταγής στην απασχόληση ή στη διαθεσιμότητα φαρμάκων.
- Σαν έσχατη λύση, το δικαστήριο μπορεί να εξετάσει τη βασιμότητα των ισχυρισμών των διαδίκων επί της ουσίας της υπόθεσης, αλλά μόνο αν μπορεί να σχηματίσει σαφή πεποίθηση ότι οι ισχυρισμοί του ενός είναι πολύ πιο βάσιμοι από του άλλου.

Διαταγές έρευνας

Διαταγή έρευνας μπορεί να εκδοθεί για τον σκοπό της διατήρησης αποδεικτικών ή περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με την κύρια δίκη. Οι προϋποθέσεις για την έκδοση διαταγής έρευνας είναι αυστηρότερες από τις προϋποθέσεις για τη λήψη άλλων ασφαλιστικών μέτρων και το δικαστήριο δεν εκδίδει τέτοια διαταγή αν ο αιτών δεν αποδείξει ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Υπάρχει εξαιρετικά ισχυρή πιθανολόγηση της βασιμότητας των ισχυρισμών σε βάρος του καθ' ου.
- Οι ενέργειες του καθ' ου ως προς τις οποίες κινείται η διαδικασία προκαλούν σοβαρή πραγματική ή δυνητική βλάβη στον αιτούντα.
- Υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι ο καθ' ου κατέχει ενοχοποιητικά έγγραφα ή άλλο υλικό.
- Υπάρχει «πραγματικό ενδεχόμενο» ή «σοβαρή πιθανότητα» εξαφάνισης των σχετικών εγγράφων ή του υλικού αν δεν εκδοθεί η διαταγή.

Διαταγές δέσμευσης

Το δικαστήριο έχει την εξουσία να εκδώσει διαταγή δέσμευσης όταν αυτό είναι «δίκαιο και κατάλληλο». Διαταγή δέσμευσης δεν εκδίδεται εκτός αν ο αιτών μπορεί να αποδείξει ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Υφίσταται πραγματική βάση αγωγής του αιτούντος η οποία υπάγεται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αγγλίας και Ουαλίας.
- Οι ισχυρισμοί του αιτούντος κατά του καθ' ου είναι αρκετά καλά θεμελιωμένοι.
- Πιθανολογείται ότι ο καθ' ου έχει περιουσιακά στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου.
- Υπάρχει «πραγματικός κίνδυνος» να προβεί ο καθ' ου σε συναλλαγές σχετικά με τα περιουσιακά του

στοιχεία κατά τρόπο που θα αποκλείσει την εκτέλεση ενδεχόμενης σχετικής απόφασης (π.χ. διαθέτοντας τα περιουσιακά του στοιχεία ή απομακρύνοντάς τα από την περιοχή δικαιοδοσίας).

Τα δικαστήρια είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικά ως προς την έκδοση διαταγών δέσμευσης σε σχέση με κύριες δίκες που διεξάγονται στο εξωτερικό, ιδίως αν η έκδοση διαταγής δέσμευσης θα συνεπαγόταν αλληλεπικάλυψη ή σύγκρουση με διαταγή δέσμευσης που έχει εκδώσει το αλλοδαπό δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η κύρια δίκη ή αν το αλλοδαπό δικαστήριο έχει αρνηθεί την έκδοση τέτοιας διαταγής.

Το δικαστήριο δεν εκδίδει διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης αν ο καθ' ου διαθέτει επαρκή περιουσιακά στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου, ενώ το δικαστήριο πρέπει να εξετάσει αν τυχόν διαταγή παγκόσμιας δέσμευσης θα μπορούσε να εκτελεστεί στις χώρες στις οποίες ο καθ' ου διαθέτει περιουσιακά στοιχεία.

Διαταγές Norwich Pharmacal

Οι εν λόγω διαταγές, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί από τη νομολογία, επιβάλλουν στον καθ' ου να κοινοποιήσει στον αιτούντα ορισμένα έγγραφα ή πληροφορίες. Το αντικείμενο της κοινοποίησης, αν και μοιάζει με το αντικείμενο της κοινοποίησης στοιχείων προ της ασκήσεως αγωγής (pre-action disclosure) και της κοινοποίησης στοιχείων σε μη διάδικο (non-party disclosure), είναι ευρύτερο από αυτά, καθώς καλύπτει «πληροφορίες» και όχι έγγραφα. Οι εν λόγω διαταγές είναι δυνατόν να εκδοθούν ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, σχετική δε αίτηση μπορεί να υποβληθεί ακόμη και μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Επιπλέον των γενικών αρχών της ευθυδικίας, τα περαιτέρω κριτήρια είναι ότι πρέπει να έχει υπάρξει αδίκημα και ότι υπάρχει δράστης του εν λόγω αδικήματος εναντίον του οποίου, αν γίνει γνωστή η ταυτότητά του, ο αιτών θα μπορεί να ασκήσει αγωγή. Επιπλέον, πρέπει η διαταγή να είναι απαραίτητη για την απονομή δικαιοσύνης και να μην υπάρχει άλλος τρόπος για την επίτευξη του σκοπού αυτού. Ο καθ' ου είναι είτε ο δράστης είτε πρόσωπο που συνδέεται ή σχετίζεται με τον δράστη και κατέχει πληροφορίες σχετικά με τον δράστη. Οι αιτήσεις για την έκδοση τέτοιας διαταγής υποβάλλονται στο Ανώτερο Δικαστήριο, οι δε διαταγές έχουν διεθνή ισχύ· το αντικείμενο της κοινοποίησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε αλλοδαπή δίκη χωρίς την άδεια του δικαστηρίου, κατά παρέκκλιση απ' όσα ορίζουν οι γενικές δικονομικές αρχές.

Διαταγές μη άσκησης αγωγής

Πρόκειται για διαταγές που απαγορεύουν στον καθ' ου να κινήσει δίκη ενώπιον αλλοδαπού δικαστηρίου. Επιπλέον των γενικών αρχών της ευθυδικίας, υπάρχουν και άλλα κριτήρια. Καταρχάς, η απαγόρευση της κίνησης δίκης πρέπει να υπηρετεί το συμφέρον της δικαιοσύνης· κατά κανόνα, αυτό θα συμβαίνει επειδή η δίκη θα ήταν ακόβουλη ή θα παραβίαζε συμβατική ρήτρα, όπως ρήτρα περί αποκλειστικής δικαιοδοσίας των δικαστηρίων της Αγγλίας και της Ουαλίας. Επιπλέον, πρέπει να πρόκειται για δίκη ενώπιον δικαστηρίου μη καθοριζόμενου βάσει του κανονισμού Βρυξέλλες I, καθώς τυχόν απαγόρευση κίνησης δίκης ενώπιον δικαστηρίου που καθορίζεται βάσει του εν λόγω κανονισμού θα υπονόμεινε την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαστικών συστημάτων. Εξαίρεση από τον κανόνα αυτό υφίσταται αν η υπόθεση αφορά ιδιωτική διαιτησία, περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχει ο εν λόγω κίνδυνος.

Προσωρινές πληρωμές

Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον καθ' ου να προβεί σε προσωρινή πληρωμή μόνο αν ο καθ' ου έχει ομολογήσει την οφειλή του έναντι του αιτούντος, αν έχει ήδη εκδοθεί απόφαση υπέρ του αιτούντος για χρηματικό ποσό του οποίου το ύψος θα προσδιοριστεί αργότερα ή αν το δικαστήριο έχει πειστεί ότι κατά την κύρια δίκη θα επιδικαστεί υπέρ του αιτούντος «σημαντικό χρηματικό ποσό» (ή, σε περίπτωση αγωγής για τη νομή ακινήτου, πληρωμή για την εκ μέρους του καθ' ου κατοχή του ακινήτου). Στις υποθέσεις που αφορούν σωματική βλάβη, η πραγματοποίηση προσωρινής πληρωμής μπορεί να διαταχθεί μόνο αν η υποχρέωση του καθ' ου πρόκειται να καλυφθεί από ασφαλιστική εταιρεία ή ο καθ' ου είναι δημόσιος φορέας.

Εγγυοδοσία για τα έξοδα

Οι πλέον συνηθισμένες περιπτώσεις στις οποίες το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τον αιτούντα να παράσχει εγγύηση είναι οι ακόλουθες:

- Αν ο αιτών κατοικεί εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (που περιλαμβάνει την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία) και θα ήταν δύσκολη η

εκτέλεση διάταξης καταβολής των εξόδων στη χώρα κατοικίας του αιτούντος.

- Αν ο αιτών είναι εταιρεία ή άλλο νομικό πρόσωπο και πιθανολογείται ότι δεν θα είναι σε θέση να καταβάλει τα έξοδα στον καθ' ου, εφόσον του επιβληθεί σχετική υποχρέωση (για να αποφασίσει αν θα διατάξει εγγυοδοσία, το δικαστήριο θα λάβει υπόψη αν η τυχόν έλλειψη χρημάτων ή πόρων του αιτούντος προκλήθηκε από τη συμπεριφορά του καθ' ου).
- Αν ο αιτών έχει αλλάξει διεύθυνση προκειμένου να αποφύγει τις συνέπειες της δίκης ή δεν ανέγραψε σωστή διεύθυνση στο δικόγραφο της αγωγής.
- Αν ο αιτών έχει προβεί σε ενέργειες σε σχέση με τα περιουσιακά του στοιχεία οι οποίες θα δυσχεράνουν την εκτέλεση σε βάρος του διάταξης καταβολής των εξόδων.

Το δικαστήριο εκδίδει τη διαταγή μόνο αν σχηματίσει την πεποίθηση ότι η έκδοσή της είναι δίκαιη λαμβανομένων υπόψη όλων των συναφών περιστάσεων. Το δικαστήριο εξετάζει μήπως η αίτηση εγγυοδοσίας χρησιμοποιείται για να αποτρέψει βάσιμη αγωγή και κατά πόσο η αγωγή έχει εύλογες προοπτικές επιτυχίας.

Το δικαστήριο έχει επίσης τη δυνατότητα να διατάξει την παροχή εγγυοδοσίας:

- από τρίτο ο οποίος χρηματοδοτεί την αγωγή με αντάλλαγμα την αποκόμιση μέρους από τα οφέλη της δίκης ή ο οποίος έχει εκχωρήσει το δικαίωμα άσκησης της αγωγής στον αιτούντα προκειμένου να αποφύγει τον κίνδυνο αντιμετώπισης διάταξης καταβολής των εξόδων από τον ίδιο
- από οποιονδήποτε διάδικο ο οποίος χωρίς σοβαρό λόγο δεν συμμορφώθηκε με τον κανονισμό του δικαστηρίου.

[3] Πρόκειται για συμπύκνωση και αποσαφήνιση των αρχών που διατυπώθηκαν στην υπόθεση *American Cyanamid*.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Προσωρινές διαταγές καταδίκης σε πράξη ή παράλειψη

Με τη διαταγή μπορεί να επιβληθεί σε διάδικο να προβεί σε ορισμένες ενέργειες ή να απέχει από ορισμένες ενέργειες σε σχέση με οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο.

Διαταγές έρευνας

Με τη διαταγή έρευνας ο καθ' ου διατάσσεται να επιτρέψει την είσοδο στους χώρους εγκατάστασής του, αλλά δεν παρέχεται στον αιτούντα το δικαίωμα να εισέλθει βιαίως σ' αυτούς. Η διαταγή πρέπει να εξειδικεύει τους χώρους στους οποίους μπορεί να διεξαχθεί η έρευνα και να απαριθμεί τα στοιχεία που μπορούν να επιθεωρήσουν, να αντιγράψουν και να αφαιρέσουν τα πρόσωπα που διεξάγουν την έρευνα. Η διαταγή μπορεί να αφορά μόνο αποδεικτικά στοιχεία που ενδέχεται να είναι σημαντικά για τη δίκη ή περιουσιακά στοιχεία που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο της δίκης ή σχετικά με τα οποία μπορεί να ανακύψει ζήτημα στο πλαίσιο της δίκης.

Με το τυποποιημένο έντυπο διαταγής, ο καθ' ου διατάσσεται να παραδώσει όλα τα αντικείμενα που απαριθμούνται στη διαταγή. Στις περιπτώσεις που σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία ενδέχεται να περιέχονται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, πρέπει να επιτραπεί η πρόσβαση σε όλους τους υπολογιστές στους ερευνώμενους χώρους ούτως ώστε να γίνει σχετική έρευνα, καθώς και να παρασχεθούν αντίγραφα όλων των σχετικών στοιχείων που θα ανευρεθούν.

Διαταγές δέσμευσης

Το δικαστήριο μπορεί να εκδώσει διαταγή δέσμευσης της περιουσίας του καθ' ου με την οποία του απαγορεύει να μειώσει τα περιουσιακά του στοιχεία εντός της περιοχής δικαιοδοσίας του δικαστηρίου κάτω από μία ορισμένη αξία ή διαταγή δέσμευσης συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων. Ο καθ' ου διατηρεί τη δυνατότητα να δαπανά τα ποσά που καθορίζονται για έξοδα διαβίωσης και για τη λήψη νομικών συμβουλών και εκπροσώπησης, ενώ η διαταγή μπορεί να του επιτρέπει επίσης την πραγματοποίηση συνήθων επιχειρηματικών συναλλαγών.

Ο συνήθης τύπος διαταγής δέσμευσης είναι η διαταγή δέσμευσης ενός ορισμένου ποσού ("maximum sum"), που

αφορά όλα τα περιουσιακά στοιχεία του καθ' ου έως ορισμένη αξία. Καλύπτει κάθε περιουσιακό στοιχείο το οποίο ο καθ' ου μπορεί να διαθέσει ως δικό του, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που βρίσκονται σύμφωνα με τις οδηγίες του στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο τρίτου.

Η διαταγή γενικής δέσμευσης ή δέσμευσης έως ορισμένο ποσό καλύπτει κάθε περιουσιακό στοιχείο, κινητό ή ακίνητο, οχήματα, χρήματα και τίτλους. Η διαταγή καλύπτει επίσης κάθε περιουσιακό στοιχείο που αποκτάται μετά την έκδοσή της. Μπορεί να καθορίζονται συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, στοιχεία επιχειρήσεων και τραπεζικοί λογαριασμοί που δεσμεύονται. Οι κοινοί τραπεζικοί λογαριασμοί δεν δεσμεύονται, εκτός εάν αναφέρονται ειδικά στη διαταγή.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Ο καθ' ου προειδοποιείται ότι η μη συμμόρφωση με διαταγή ασφαλιστικών μέτρων αποτελεί απείθεια προς το δικαστήριο για την οποία ο καθ' ου μπορεί να φυλακιστεί, να του επιβληθεί πρόστιμο ή να δημευθούν περιουσιακά στοιχεία του.

Στις περιπτώσεις που τρίτος επιτρέπει στον καθ' ου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία κατά παράβαση διαταγής δέσμευσής τους δεν υπάρχει κατ' ανάγκη απείθεια προς το δικαστήριο. Ωστόσο, αν τρίτος στον οποίο έχει κοινοποιηθεί η διαταγή δέσμευσης βοηθά εν γνώσει του τον καθ' ου να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι δεσμευμένα, διαπράττει απείθεια. Ο αιτών θα πρέπει ως εκ τούτου να κοινοποιήσει αντίγραφο της διαταγής δέσμευσης σε τρίτους, όπως στις τράπεζες, τους λογιστές και τους δικηγόρους του καθ' ου. (Το τυποποιημένο έντυπο διαταγής στηρίζεται στην υπόθεση ότι αυτό θα πραγματοποιηθεί και περιλαμβάνει προειδοποίηση προς τους τρίτους για τις δυνητικές κυρώσεις. Επίσης, περιλαμβάνει δεσμεύσεις του αιτούντος να καλύψει τα εύλογα έξοδα με τα οποία θα επιβαρυνθούν τρίτοι για να συμμορφωθούν με τη διαταγή, καθώς και να τους αποζημιώσει για τυχόν ευθύνη τους που θα απορρέει από την εν λόγω συμμόρφωσή τους). Ακόμη και αν τους έχει κοινοποιηθεί η διαταγή, οι τράπεζες και άλλοι τρίτοι μπορούν να ασκήσουν δικαιώματα συμψηφισμού και παροχής ασφάλειας που γεννήθηκαν πριν από την έκδοση της διαταγής δέσμευσης.

Η διαταγή δέσμευσης δεν παρέχει στον αιτούντα δικαιώματα κυριότητας στα δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία. Κατά κανόνα, μοναδικό μέσο προστασίας του αιτούντος είναι το δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο για απείθεια. Οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί κατά παράβαση ασφαλιστικού μέτρου είναι παράνομες και ως εκ τούτου μπορεί να μην είναι εκτελεστές, εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος γνωρίζει ότι ενεργεί κατά παράβαση της διαταγής δέσμευσης. Επιπλέον, το δικαστήριο μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να εκδώσει χωριστή διαταγή που απαγορεύει στον καθ' ου να εκτελέσει σύμβαση με τρίτο. Ωστόσο, η κυριότητα μπορεί να μεταβιβαστεί ακόμη και βάσει παράνομης σύμβασης και, συνεπώς, μετά την εκτέλεση τέτοιας σύμβασης, δεν υπάρχει δυνατότητα ανάκτησης των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Όταν διατάσσεται ασφαλιστικό μέτρο παρουσία των διαδίκων, μπορεί να ορίζει ότι ισχύει μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης, την έκδοση της απόφασης ή περαιτέρω διαταγής του δικαστηρίου ή μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία. (Αν το μέτρο ισχύει «μέχρι την έκδοση περαιτέρω διαταγής», δεν εκπνέει κατά την έκδοση της απόφασης του δικαστηρίου, αλλά μόνο όταν το δικαστήριο εκδώσει διαταγή που ανακαλεί ρητά ή σιωπηρά το ασφαλιστικό μέτρο).

Ασφαλιστικό μέτρο που έχει εκδοθεί χωρίς κλήτευση του καθ' ου έχει κατά κανόνα περιορισμένη διάρκεια, που δεν υπερβαίνει συνήθως τις επτά ημέρες, και για την παράτασή του απαιτείται η έκδοση άλλης διαταγής του δικαστηρίου. Όταν διατάσσει ασφαλιστικό μέτρο χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου, το δικαστήριο καθορίζει κατά κανόνα «ημερομηνία επιστροφής» («return date») για περαιτέρω συζήτηση, στην οποία ο καθ' ου μπορεί να παραστεί και να προβάλει αντιρρήσεις για τη συνέχιση της ισχύος του. Στο τυποποιημένο έντυπο διαταγής δέσμευσης αναφέρεται ότι η διαταγή ισχύει μέχρι την ημερομηνία επιστροφής ή την έκδοση περαιτέρω διαταγής.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Ο καθ' ου ή οποιοσδήποτε τρίτος που θίγεται άμεσα από ασφαλιστικό μέτρο μπορεί ανά πάσα στιγμή να ζητήσει από το δικαστήριο τη μεταρρύθμιση ή την ανάκληση του μέτρου (αν και αίτηση που αφορά διαταγή έρευνας που έχει ήδη εκτελεστεί κατά κανόνα δεν μπορεί να εξεταστεί πριν από την έναρξη της δίκης). Δεν υπάρχει ανάγκη αναμονής μέχρι την ημερομηνία επιστροφής για να προσβληθεί διαταγή η οποία εκδόθηκε χωρίς να έχει

κλητευθεί ο καθ' ου. Ο καθ' ου πρέπει να γνωστοποιήσει την αίτησή του στους δικηγόρους του αιτούντος. Η αίτηση μεταρρύθμισης ή ανάκλησης ασφαλιστικού μέτρου πρέπει κατά κανόνα να υποβληθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη διαταγή και συχνά εξετάζεται από τον ίδιο δικαστή.

Στους λόγους επί των οποίων ο καθ' ου μπορεί να στηρίξει τέτοια αίτηση περιλαμβάνονται: η μη εκπλήρωση κάποιας από τις προϋποθέσεις για την έκδοση της διαταγής, η ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών που αίρει την αιτία έκδοσης της διαταγής, οι επαχθείς συνέπειες της διαταγής, η αδικαιολόγητη επέμβαση σε δικαιώματα αθώων τρίτων, και η καθυστέρηση του αιτούντος να ασκήσει αγωγή. Αν το ασφαλιστικό μέτρο διατάχθηκε χωρίς να έχει κλητευθεί ο καθ' ου, στους λόγους ανάκλησης ή μεταρρύθμισής του περιλαμβάνονται επίσης η εκ μέρους του αιτούντος μη γνωστοποίηση στο δικαστήριο ουσιωδών πραγματικών περιστατικών για την έκδοση της διαταγής, καθώς και η ύπαρξη ανεπαρκών αποδείξεων που να δικαιολογούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων χωρίς κλήτευση.

Αν το δικαστήριο ανακαλέσει τη διαταγή ασφαλιστικών μέτρων, ο καθ' ου δικαιούται να στηριχθεί στη δέσμευση του αιτούντος να αποζημιώσει τον καθ' ου σε περίπτωση μεταγενέστερης απόρριψης της διαταγής και να αξιώσει αποζημίωση. Το δικαστήριο διατάσσει «έρευνα ως προς τη ζημία» («inquiry as to damages») για να διακριβωθεί η ζημία του καθ' ου, αν και αυτή μπορεί να αναβληθεί μέχρι τη διεξαγωγή της δίκης ή αργότερα.

Το δικαστήριο μπορεί επίσης να ανακαλέσει ή να μεταρρυθμίσει διαταγές για προσωρινές πληρωμές και εγγυοδοσία για τα έξοδα, καθώς και να διατάξει την επιστροφή όλου ή μέρους του χρηματικού ποσού που έχει καταβληθεί βάσει της σχετικής διαταγής.

Σχετικοί σύνδεσμοι

[Υπουργείο Δικαιοσύνης](#)

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 30/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα